

La vacunació obligatòria a les residències: un debat ètic i necessari

Des de la seva irrupció ara fa vint-i-un mesos, el covid-19 ens ha recordat unes quantes coses que per inèrcia donàvem per superades. Hem vist l'extrema vulnerabilitat de la nostra condició humana, la incertesa de la vida, que el món està connectat i la necessitat de cooperar de forma intel·ligent si volem superar aquesta pandèmia. La vacuna n'és el millor exemple, i només hem de mirar com ha canviat la situació d'un any per l'altre. El virus continua entre nosaltres, però han disminuït la gravetat dels contagis i les defuncions, dos indicadors fonamentals per entendre la capacitat de protecció de la vacuna entre la població, i de forma especial entre els més vulnerables.

En paral·lel a la vacuna hem establert altres mesures addicionals, com el certificat covid-19 en determinats àmbits, entre els quals hi ha les residències de gent gran, grans damnificades per aquest virus. Tot i l'encert de la mesura, proposada fa uns mesos per ACRA al Govern, considerem que s'ha quedat a mitges perquè només es demana als visitants, i en queden exclosos els professionals, molts dels quals tenen un contacte directe amb les persones usuàries.

Arribats a aquest punt, considerem que ara és el moment de posar sobre la taula la necessitat de la vacunació obligatòria entre els professionals del sector social i sanitari. Parlem de desenes de milers de treballadores i treballadors que atenen malalts i col·lectius extremadament vulnerables: infants i adolescents, persones amb discapacitat i amb malalties mentals, i gent gran en situació de dependència. Precisament, tenim vacunats un 94% dels professionals de residències, un

CINTA PASCUAL

PRESIDENTA D'ACRA

percentatge només superat pel dels nostres usuaris, que s'enfila fins al 98%. Són unes dades magnífiques de les quals ens sentim orgullosos, i que al mateix temps poden conduir-nos a una certa relaxació, a la sensació que hem fet tot el que estava a les nostres mans.

Aquest tema, però, no va de percentatges sinó d'ètica, de com la negativa a vacunar-se pot posar en perill les persones que tenim al nostre voltant, i de manera molt especial les més vulnerables. Es parla molt de la llibertat individual, del dret a no vacunar-se, però ¿on queda el dret dels més febles a rebre una atenció plenament segura? ¿Com expliquem a una persona gran que viu en una residència i que ens ha confiat el seu benestar, els últims anys de la seva vida, que el seu cuidador potser no està vacunat? Tots coneixem algú amb dependència. Tots hi estem exposats, la gent que més estimem, nosaltres mateixos. Només és qüestió de temps.

Estarem d'acord que les persones més vulnerables mereixen la millor atenció possible. Una atenció responsable i empàtica. Crec fermament que qui vulgui treballar en un hospital o en una residència ha d'estar vacunat. I qui no es vulgui vacunar, que treballi en un altre àmbit.

Com he dit abans, és un debat que cal accelerar. Països del nostre en-

torn com França, Itàlia o Grècia han fet obligatòria la vacunació per al personal de les residències. Alemanya, sense anar més lluny, ha aprovat recentment un projecte de llei per àmplia majoria que farà imprescindible la vacunació si es vol treballar en l'àmbit sanitari i residencial. És imprescindible, per tant, que Catalunya sigui capdavantera i impulsi un debat al Parlament o al Congrés com a pas previ a l'obligatorietat de la vacuna en aquests sectors.

Després de gairebé dos anys de pandèmia, les formacions polítiques han de prendre partit d'una forma explícita. No s'hi val a deixar passar el tema fent veure que no existeix. De les 178.000 persones dependents amb un servei o prestació reconegut a Catalunya, més de la meitat superen els 80 anys. A Catalunya, 48.000 persones amb una dependència severa o una gran dependència viuen a les residències. Moltes no tenen veu, però mereixen ser escoltades. Des d'ACRA, com a patronal majoritària del sector, continuarem vetllant pel seu benestar, i no només de les que viuen a les residències sinó de totes aquelles que utilitzen els centres de dia o que tenen una persona cuidadora al seu domicili o altres recursos menys coneguts però igualment imprescindibles.

Des del sector ens queixem de la invisibilització que rebem de la societat. Només som notícia quan van mal dades. I no hauria de ser així. La vacunació obligatòria en hospitals i residències té un consens social ampli i transmet una idea molt poderosa: que els més vulnerables sí que ens importen. És hora de deixar les paraules i passar als fets, que aquest debat formi part de l'agenda política dels propers mesos. Tenim una oportunitat única perquè es faci política amb majuscules, i no podem desaprovechar-la.

Abusos i institucions

ALBA ALFAGEME

PSICÒLOGA ESPECIALITZADA EN VICTIMOLOGIA

La setmana passada aquest mateix rotatiu destacava el cas Benaiges. Desenes de testimonis relataven abusos, humiliacions i vexacions per part del professor. Es desenterraven així emocions, vivències i sentiments silenciats durant molts anys. Benaiges, una persona de confiança (no oblidem que el 80% dels abusos els perpetua una persona de l'entorn proper), gaudia d'una clara situació de privilegi en les institucions on treballava.

I és en les institucions on vull posar el focus. Perquè novament hem vist clubs esportius i escoles en un estat de nervis evident, amb moviments erràtics i discursos i accions clarament desenfocats. En el fons, molta por, quasi diria pànic, de l'organització que el seu prestigi quedi en entredit, o potser una consciència de responsabilitat per una omisió de tant temps.

Encara són poques les organitzacions que tenen clar que el que cal prioritzar és el benestar de qui ha patit aquestes violències, i que això va més enllà d'un simple comunicat de repulsa. Encara pesa massa la idea que aquests casos poden *taçar* les institucions. És un dels mites que ha alimentat "la llei del silenci" que s'ha imposat sobre les violències sexuals.

Aquesta idea ha provocat, tradicionalment, tancaments de files, comunicats carregats de bones intencions per sortir del pas, però poques accions reals i efectives. Molta forma i poc fons. Allò de sortir a fer un cop d'efecte, tenir la foto del rebuig i que el pas del temps l'impacte mediàtic. Però en la major part de casos això no porta a dissenyar estratègies, plantejar polítiques o accions de lluita contra aquesta xacra.

Les recerques que s'han fet des de la perspectiva de les organitzacions han conclòs que el seu paper és clau per acabar amb la impunitat històrica dels abusos. Perquè la por, la negació, l'omissió... tan sols porten a la complicitat i a donar aixopluc a aquestes violències.

Un de cada cinc menors pateix abusos sexuals, segons l'OMS. Davant d'això el que cal és, evidentment, prevenir-los, però també oferir el màxim suport i, en cas que se'n detectin, denunciar-los sense cap bri de dubte ni de por. El que afectarà o no la imatge de la institució és el que s'ha fet, es fa i es farà. Per exemple, donar suport i credibilitat a les víctimes evidencia el compromís i promou la transparència que és indispensable per a la maduresa de les organitzacions. Si les organitzacions posen l'èmfasi en aquest problema, l'encaren i construeixen protocols i mecanismes eficients per combatre'l, estaran construint espais segurs, en aquest cas per a les criatures de tothom. Fer públics aquests casos ajuda a trencar els silencis i a denunciar (si l'aberració de la prescripció ho permet) i posiciona l'organització en un compromís clar contra els abusos.

No és des de la por que podrem acabar amb una xacra que avui en dia encara colpeja milers de vides, sinó des del compromís, la responsabilitat i el convenciment que el silenci és tan sols l'adob perfecte per a les violències. I, alhora, reforçarem la maduresa de les organitzacions.

DE FIT A FIT

Noves restriccions per viatjar dins la UE

